

Inv. nr. 19/2019

FRAGMENT FRA ET ILLUSTRERET, SYRISK-ORTODOKST
MANUSKRIFT "KORSFÆSTELSEN"

SYRIEN; TIDLIGT 13. ÅRHUNDREDE

BLADET: 43,3 X 17,5 CM

Dette manuskriptfragment viser Jesu korsfæstelse på Golgata. Jesus selv ses i fragmentets venstre side. Han er iført blå lændeclæde og har en korsglorie om hovedet. I maleriets højre side ses den ene af de to røvere på et lavere kors og dernæst en stående person iført et langt, blå tørklæde. Sidstnævnte forestiller formodentlig Jomfru Maria. Nederst i billedet ses tre mandsfigurer, hvoraf kun én er fuldt bevaret. De er iført lange kjortler og farvede gamacher, og to af dem holder en lilla kjortel op imellem sig. Der er sandsynligvis tale om tre af de soldater, der ifølge Det Ny Testamente kastede lod om Jesu klæder.

Teksten på bladets for- og bagside er skrevet på det semitiske sprog syrisk, som er variant af aramæisk. Den består af beskrivelser af korsfæstelsen fra hhv. Matteus-, Lukas- og Johannesevangeliet oversat fra græsk.

Bladet, som er af pergament, stammer fra et liturgisk manuskript fremstillet i et syrisk-ortodokst kloster, som lå sydøst for den tyrkiske by Diyarbakir. Der er bevaret yderligere fire blade fra samme manuskript, som bl.a. andet skildrer den sidste nadver og Jesu begravelse.¹

Selve malerstilen er stærkt inspireret af byzantinsk ikonografi, hvilket tydeligt ses på figurenes glorier, folderige kjortler og farvede gamacher. Denne stil er ikke kun at finde i kristent bogmaleri, men kendes fra utallige illustrerede manuskripter fremstillet i Mellemøsten i det 13. og 14. århundrede, eksempelvis en arabisk oversættelse af Dioskorides' bog om lægeplanter (4/1997 og 5/1997) og al-Jazaris værk om ingeniørkunst (20/1988).

¹ *Lucy-Anne Hunt: "Leaves from an Illustrated Syriac Lectionary of the Seventh/Thirteenth Century" i Thomas David (red.): Syrian Christians under Islam, the First Thousand Years, Leiden 2001, s. 185-202.*

Publiceret i:

Jules Leroy: *Les manuscrits syriaques à peintures conservés dans les bibliothèques d'Europe et d'Orient. Contribution à l'étude de l'iconographie des églises de langue syriaque*, Paris 1964, s. 412 og tav. 149:3;

Lucy-Anne Hunt: "Leaves from an illustrated Syriac lectionary of the Seventh/Thirteenth Century" i David Thomas (red.): *Syrian Christians under Islam : the first thousand years*, Leiden 2001, s. 192 og 194, fig. 7;